

BOGØ SKANSE

4793 Bogø By

Fra den store skanse på Bogø kunne man sammen med naboskansen på Falster-siden kontrollere al sejlads gennem Grønsund.

Panorama over den flotte skansebanke ved Vesterskov på Bogø ud til Grønsund. Her set fra sydøst mod Farøbroen.

Panorama over skansebanken set fra sydvest. Bemærk den lave kanonplatform indenfor østvolden mod sundet.

Administration

Ejerforhold	Privatejet
Oprettet	2011
Sidste rettelse	02-2011
Tilsyn og beskadigelser	Kulturarvsstyrelsen - KUAS
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Vordingborg Kommune
FREDNINGSNR.	4227-21
STEDNR.	050501-63

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 54.933325
Længdegrad 11.994334	
UTM-system	E 691831 N 6091476

Beskrivelse

Bogø Skanse - Grønsunds vogter

Sejlløbet gennem Grønsund mellem Møn, Bogø og Falster har gennem alle tider været en vigtig transportvej og færdselsrute for skibstrafikken. Fra middelalderen kendes eksempelvis flere borglignende anlæg langs kysterne, som formodes at være anlagt til værn mod Vendernes hærgen og plyndringer i Østersø-området.

Under Svenskekrigene efter Kalmarunionens opløsning i 1523 samt under Englandskrigene (1801-14) anlagdes der også flere skanser langs kysterne af Grønsund - typisk parvis på hver af sundets sider, så man med kanoner effektivt kunne forsvare området mod fjendtlig landgang og forhindre uønsket sejlads gennem sundet. Skansen ved Vesterskov på vestsiden af Bogø kun 2 km. sydøst for Farøbroen er et sådant eksempel, anlagt under Karl-Gustavkrigen 1657-60. Sammen med den modstillede Sortesø-skanse på Falster-siden forsvarede de to skanser effektivt Grønsunds nordre sejlløb – det såkaldte Sortsø Gab, som her kun er ca. 850 m. bred.

Jordværkerne fra den fredede skanse ved Vesterskov står stadig ganske monumentalt på toppen af den ca. 5 m. høje, vestvendte kystskrænt. Ved et besøg fornemmer man stadig tydeligt den gode oversigt der er over sundet fra skansen.

Skansen består af indtil ca. 3.5 m. høje jordvolde som danner et omkring 30 x 30 m. stort, kvadratisk værn parallelt med kysten. Langs ydersiden af volden mod øst ses også en fordybning / grav og denne har sikkert oprindeligt omsluttet alle skansens tre sider mod land. Mod vest gav kystskrænten naturlig beskyttelse under angreb. Der har ikke været gennemført undersøgelser af skansen, men det må formodes, at palisader på toppen af volden har medvirket til skansens forsvar. Midt i skansens østvold ses en mindre adgangsåbning og ret indenfor denne en lav tværvold til dækning under eventuelt angreb fra landsiden. Langs indersiden af vestvolden mod vandet ses også en lav banke, hvorpå skansens kanoner var opstillet. Der er fundet små kanonkugler på den omliggende mark, hvorfor skansen må formodes at have været i funktion og udsat for angreb fra søsiden.

I starten af Englandskrigene (1801-14) blev skansen ved Vesterskov erstattet af en ny og næsten dobbelt så stor skanse ud til kysten ca. 300 m. længere mod syd. Skansen var planlagt til at rumme 8 kanoner, men blev aldrig udstyret hermed og kom derfor ikke i aktiv brug. Denne skanse er nu helt overpløjet og på stedet ses kun enkelte stærkt udjævnede konturer fra skansens volde.

Da den danske flåde gik tabt under det engelske bombardement af København 1807, lå landet åbent for fremmed invasion. På strategiske punkter spredt rundt langs de danske kyster, blev derfor på få år opført ikke mindre end 214 skanse-anlæg til forsvar af landet. Englandskrigens skanser var hovedsageligt relativt simple, bemandede jordværker, hvorfra kanoner kunne beskyde en angribende flåde. Fra skansen blev de omliggende kyststrækninger afpatruljeret og til støtte for forsvaret kunne skansen være suppleret med små kanonrobåde, som modsat datidens sejlskibe let og hurtigt kunne navigeres og overrumple fjendtlige skibe. Yderligere blev der flere steder langs mere åbne kyster anlagt små voldanlæg for at forhindre fjendtlig landgang - se for eksempel Lushage skanser på Samsø.

I Vordingborg kommune kan du ud over Vesterskov-skansen på Bogø også besøge 3 andre spændende skanseanlæg fra Englandskrigene: Ulshale, Roneklint og Brøndehøje skanser.

